

Handläggare
Anders Hedlund
08-508 26 290**Till**
Trafiknämnden
2022-12-15

Inköp och lagerhantering av el- och belysningsmateriel. Upphandling

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden godkänner upphandling av Inköp och lagerhantering av el- och belysningsmateriel till ett belopp om 900 miljoner kronor samt ger kontoret i uppdrag att genomföra upphandlingen och teckna avtal inom ramen för föreliggande beslut.

Gunilla Glantz
FörvaltningschefPeter Granström
AvdelningschefMaarten De Pourcq
Enhetschef

Sammanfattning

Trafikkontoret har sedan 2003 upphandlat grossist för inköp och lagerhantering av el- och belysningsmateriel. Pågående avtal löper ut 2024-03-31 och kontoret behöver nu göra en ny upphandling. Kontoret föreslår att avtal tecknas för en tid av två år med möjlighet till förlängning, med två perioder om två år vardera, till totalt sex år. Värdet av avtalet uppskattas till ca 900 mnkr totalt under avtalsperioden med förbehållet att garantivolymer inte kan ges då alternativa arbetssätt kan påverka inköpsväg och därigenom upphandlingens värde.

Utgifterna inryms i trafikkontorets driftbudget respektive investeringsbudget med tillägg av bedömda tilläggsuppdrag för stadsdelsförvaltningarna och exploateringskontoret samt

budgetuppdrag för bl.a. energibesparande armaturbyte samt trygghetsåtgärder.

Bakgrund

Trafikkontoret har sedan 2003 upphandlat grossist för inköp och lagerhantering av el- och belysningsmateriel till staden. Pågående avtal löper ut 2024-03-31 och kontoret behöver nu göra en ny upphandling.

Grossistens åtagande har under åren löpande utvecklats och tjänsten omfattar nu inköp av allt materiel, lagerhållning av projekt- och specialmateriel, leveranser samt servicefunktioner som anpassning och förkontroll av materielen före leverans.

Genom att köpa el- och belysningsmateriel direkt från en upphandlad grossist, i stället för genom olika entreprenörer, har kontoret själv kunnat tillgodogöra sig de rabatter som förekommer i branschen. Enligt kontorets uppskattning har dessa rabatter ett värde om ca 20-25 mnkr/år, givet att trafikkontorets materielinköp för belysning bedöms uppgå till ca 125 mnkr/år, dvs arbetssättet har medfört en sammanlagd besparing på 20 % på inköpt material.

Utöver dessa rabatter, har arbetssättet även inneburit andra besparingar som är svårare att värdera i pengar, som t ex följande:

- Gällande och tidigare ramavtal har bidragit till ett mer genomtänkt arbetssätt vilket innebär en mer kostnadseffektiv planering och högre leverans kvalitet vilket säkerställer genomföranden av projekten
- Materiel med långa leveranstider kan beställas i sin helhet i ett tidigare skede eftersom kontoret inte behöver vänta på att en elentreprenör utsetts för projektet.
- Grossistens hantering av trafikkontorsspecifik specialmateriel ger bättre överblickbarhet av lagersituationen samt förenklad administration.
- Kontorets kostnader för lagerhållning av materiel har minskat eftersom grossisten är en effektiv logistikpartner som idag hanterar 1 800-2 500 pallplatser inomhus och ca 3 000 m² utomhus för avropsmateriel (varierar över året) inom ramen för avtalet.

Inför kontorets upphandling 2018 gjordes en jämförelse av materialhanteringen hos trafikkontoren i Göteborg och Malmö samt hos Trafikverket. Dessa organisationer har arbetssätt som i hög utsträckning skiljer sig åt. Trafikverket handlar upp projekt på totalentreprenad. Göteborg köper allt materiel genom entreprenad

för drift- och underhåll. Malmö driver i sin tur alla entreprenader, inklusive materialhanteringen, i egen regi. En analys visar att de olika arbetssätten påverkar personal och lokalbehov vilket medför att det är svårt att göra en kalkyl för jämförelse av vad de olika arbetssätten de facto innebär för kostnad. Kontorets uppfattning är dock att nuvarande arbetssätt är kostnadseffektivt.

Tidigare har el- och belysningsmaterial handlats upp separat av enheterna Belysning, Trafiksystem (tekniska installationer) och Teknik (trafiksignaler). Då dessa enheter delvis använder samma typer av material ser kontoret klara fördelar med att den här gången handla upp en enda grossist som kan hantera inköp och lagerhållning av el- och belysningsmateriel till samtliga dessa tre enheter.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom trafikkontoret.

Upphandling

Kontoret har under 2022 låtit göra en utvärdering av gällande ramavtal (se bilaga 1). Utvärderingen visar att tjänsten ger en kostnadseffektiv hantering av kontorets el- och belysningsmaterial. Kontoret har inte funnit någon anledning att ompröva det redan etablerade arbetssättet, utan föreslår istället att det nya ramavtalet ska utökas till att omfatta inköp och lagerhantering av el- och belysningsmaterial för samtliga enheter som använder sådant material.

Den upphandlade grossisten kommer att fungera som en så kallad Supply Chain Partner och ansvara för helheten, inköp/lagerhållning/distribution avseende el- och belysningsmateriel. Enbart av grossisten lagerhållna gjutmodeller för specialmateriel kommer att kvarstå i trafikkontorets ägo.

Tjänsten är för grossisten resurskrävande och kräver, för det fall en ny grossist vinner upphandlingen, en inlärningsperiod vilket ger ett behov av en längre avtalstid.

Upphandlingens innehåll

Upphandlingen omfattar inköp av all el- och belysningsmateriel, lagerhållning av projekt- och specialmateriel, distribution inklusive avropsleveranser till projektplats respektive upphandlad entreprenör samt servicefunktioner som anpassning och förkontroll av materielen innan leveranser till arbetsplatser.

Mål och syfte

Upphandlingen syftar till att få en ekonomisk och effektiv inköpskanal som också bidrar till en långsiktigt hållbar hantering av all el- och belysningsmateriel för trafikkontoret.

Strategi

Upphandling sker enligt Lag (2016:1145) om offentlig upphandling öppet förfarande. Upphandlingen överstiger tröskelvärdet.

Upphandlingen ska leda till ett ramavtal.

Hantering av el- och belysningsmateriel till arbetsplatser och entreprenörers etableringar är resurskrävande då materielen endast i begränsad omfattning kan lagras lokalt i samband med arbeten.

Därför ska en upphandlad partner ha en väl utvecklad inköps- och orderorganisation, lagerhantering samt distributionskedja där transportkapaciteter nyttjas på ett miljömässigt klokt sätt.

Transporter omfattar också belysningsstolpar som körs ut till arbetsplatser runt om i staden, vilket också är att föredra framför omlastning ur aspekten kvalitets- och kostnadseffektivitet. Inköp av materiel till projekt görs med fördel i tidigt skede då kostnadsfördel kan ses tack vare större inköp vid ett tillfälle. Materielen lagerhålls, hanteras och distribueras till projekt i önskad mängd och tid vilket medför att projektens framdrift får mindre påverkan, jämfört med om materiel köps in i mindre poster över tiden. Grossistens leverans- och lagerhantering medger också byte av entreprenör under projekttiden så att kvarvarande materiel finns kvar hos grossisten (materiel som annars behöver förflyttas mellan olika entreprenörer) och utan påverkan på inköpt materiels garanti. Över tid ser därför trafikkontoret stor fördel med en part som levererar och lagerhanterar all el- och belysningsmateriel.

Upphandlingen avser grossist för inköp/leveranser och lagerhållning av materiel. Stadens kan därför direkt påverka materielvalet på önskat sätt utifrån satta miljökrav. Staden förser sedan i utförandeskedet (genomförandeentreprenader) sina entreprenörer med från grossist inköpt materiel. Entreprenörer har därför ingen påverkansmöjlighet på materielval.

Behovs- och marknadsanalys

Kontorets bedömning är att inköp av el- och belysningsmateriel via grossist ger stora volymfördelar och en mycket större kontroll över kostnader för all materiel jämfört med då materiel köps in genom enskilda entreprenader.

Att tillhandahålla materiel till entreprenader genom inköp av el- och belysningsmateriel genom grossist ger också en större kontroll på

levererat materiel vad avser utföranden på materiel (likvärdigt materiel) och garantier över tid. Det finns ett gemensamt intresse (grossist och trafikkontoret) att materielen ska ha enkel spårbarhet och hög kvalitet över lång tid då många enskilda garantiärenden medför stora arbetsinsatser.

Risk- och konsekvensanalys

Central lagerhållning av materiel hos en part kan innebära en viss risk om grossisten kommer på obestånd men även vid brand eller annan skada i anläggningen. Krav kommer därför ställas vid upphandlingen vad gäller soliditet, försäkringar etc.

Då trafikkontoret tillhandahåller allt materiel i entreprenader är det givet att entreprenörers vinstmöjlighet på materiel minskar och detta kan skapa krav på ökad förtjänst på det arbete som utförs. Detta bedöms kunna motverkas genom att aktivt arbeta för att få fler aktörer att ge anbud, vilket i förlängningen kan hålla kostnadsläget på en acceptabel nivå.

Kontorets bedömning är att separering av materielinköp från entreprenader ger en större transparens för de olika kostnadsslagen.

Avtalstid/Kontraktstid

Kontoret föreslår att avtal tecknas med grossist avseende inköp och lagerhantering av el- och belysningsmateriel för en tid av två år med möjlighet till förlängning, med två perioder om två år vardera, till totalt sex år.

Nedan redovisas planerad avtalstid.

Avtal/Kontrakt

Start	2024-04-01
Slut	2026-03-31
Förlängningsoption 1 (2 år)	2028-03-31
Förlängningsoption 2 (2 år)	2030-03-31

År 2030 ska Stockholms stad vara fossilfri. Målet är bl.a. att transporttjänster och varutransporter ska vara fossilfria. Arbetet med kravställande sker i enlighet med gemensamma miljökrav, KF beslut gällande tunga transporter och bilar samt rapporten Fossilbränslefri organisation 2030. Enligt budget 2022 ska staden även arbeta för en utsläppsfri innerstad 2030 och upphandlingar som löper över 2030 för transporter och maskiner ska bygga på målet. Vid utvärdering av upphandlingen kommer grossister att utvärderas utifrån bland annat i vilken omfattning de kan erbjuda

fossilfria transporter vid förlängningsoption 1. En förutsättning för att förlängningsoption 2 ska falla ut kommer att vara att den upphandlade grossisten klarar av att uppfylla krav på fossilfria transporter år 2030.

Ekonomi

Kontorets bedömning är att det sammantagna värdet per år blir ca 150 mnkr/år i genomsnitt, Det totala värdet av avtalet uppskattas således till c:a 900 mnkr, inklusive förlängningsoptioners värde, med förbehållet att garantivolymer inte kommer ges. Utgifterna inryms i trafikkontorets driftbudget respektive investeringsbudget med tillägg av bedömda tilläggsuppdrag för stadsdelsförvaltningarna och exploateringskontoret samt budgetuppdrag för bl.a. energibesparande armaturbyte samt trygghetsåtgärder.

Slut

Bilagor

1. Inköp och lagerhantering av el- och belysningsmateriel.
Upphandling. Bilaga 1